

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VI

Celje, dne 29. marca 1935

Štev. 6

Ali za gnoj bo?

Mnogo se je že razpravljalo vprašanje, kam s starim hmeljem, ki ni več uporaben za pivovarske svrhe. Niti vprašanje, če je za gnoj kaj vreden, še ni prav rešeno. Vsekakor bodo letos v ČSR., ko bodo uporabili za gnoj ogromne količine starega sindikatnega hmelja, vrednost hmelja za gnoj dobro preizkusili. Kakor meni dr. V., se hmelj kot gnoj najbrž ne bo preveč dobro obnesel.

Že davno je v praksi dokazano, tako piše dr. V., da slama, uporabljena sama kot gnoj, ne poveča pridelkov, temveč pali v zemlji, to se pravi, da rastline po njej blede, rumene in zakrhljajo. Kakor se je ugotovilo, so krive temu ogljikove sestavine, ki se v zemlji hitro razkrajajo (celuloza, sladkor, škrob). Te so namreč izvrstna hrana za talne bakterije, ki se zato prav hitro množe. Ker pa k temu potrebujejo poleg ogljika tudi dušik, ga hitro črpajo iz zemlje in ga tako primanjkuje rastlinam, ki vsled tega rumenijo, bledijo in hirajo. Seveda se dušik iz zemlje ne izgubi, temveč služi le za tvorbo bakterij, od katerih ga rastline ne morejo prevzeti. Šele ko bakterije odmrjejo, se dušik zopet vrača v zemljo in je rastlinam na razpolago. Zato pa tudi rastline bujno uspevajo, ako jim poleg slame gnojimo še posebej tudi z dušikom. Poleg dušika potrebujejo bakterije tudi kalija in fosforja ter se tako z dodatkom ogljikovih sestavin zmanjša zaloga vseh glavnih rastlinskih hranilnih snovi. Ker pa je dušika splošno v zemlji najmanj, se vprav tu pomanjkanje najprej opazi. Na 30—35 delov ogljika potrebujejo bakterije en del dušika. Skoro vsa prirodna gnojiva vsebujejo ogljik in dušik, vendar često v nepravilnem razmerju. Tako je na pr. v slami na 80 delov ogljika le en del dušika, dočim je pravilno razmerje 20:1.

Zelo važno pa je, da se dušik tudi dovolj hitro razkraja v zemlji, ker sicer zopet nastane pomanjkanje, vkljub temu, da je sicer morda v gnojivu razmerje med ogljikom in dušikom ugodno.

V hmelju razmerje nad ogljikom in dušikom na prvi pogled niti ni tako slabo, saj pri 35—40% ogljika vsebuje hmelj tudi 2—4% dušika. Vprašanje je le, če se dušik v primeri z ogljikom v zemlji tudi dovolj hitro razkraja, da ne nastane pomanjkanje in hmelj ne bo palil. Sicer pa se hmelj navadno ne uporabi takoj za gnoj, temveč gre najprej na kompost, kjer se tozadevno razkrajanje vrši brez škode.

Seveda pa hmelj vsebuje še druge snovi, ki bi utegnile škodovati rastlinam. Tako ima 3% čreslovine, ki v večjih množinah škoduje talnim bakterijam in rastlinskim koreninam. Prav tako je vprašanje, kako bodo učinkovale grenčice ter žveplo, če je bil hmelj prepariran. Verjetno pa bodo vse te sestavine precej brezpomembne in je le vprašanje, kako bodo hmeljske kobule v celoti vplivale na zemljišče.

Posebne hranilne vrednosti za rastline hmelj vsekakor nima. Saj se v 100 kg hmeljskih kobul nahaja komaj 3—4 kg dušika, 1—2 kg fosforja in 2 do 3 kg kalija. Glavna vrednost hmelja za gnoj bi mogla biti torej le v tvorbi sprstenine, humusa.

Prav zanimivo in obenem precejšnje praktične važnosti je torej, kako se bo hmelj obnesel kot gnojivo. Poleg dosedanjih poskusov v manjšem obsegu, bo letos v ČSR tudi več prav obsežnih in bo tako brez dvoma tudi to vprašanje končno temeljito razčiščeno.

Pristopajte k hmeljarski prodajni zadrugi!

Kaj potrebujemo?

Trgovina hmelja tudi zahteva nekaj ukrepov.

Splošno v naših razmerah vsekakor moramo zagovarjati načelo svobodne trgovine in svobodne konkurence. Pa ne morda le iz kakega načelnega stališča, temveč predvsem iz dejanske potrebe. Večino našega hmelja moramo namreč izvažati in bi, kakor smo že ponovno poudarili, slične omejitve in utesnitve hmeljske trgovine, ki so se prav dobro obnesle v Angliji in Nemčiji, bile nam le v škodo. Monopoliziranje hmeljske trgovine je uspešno le tam, kjer se večino pridelka lahko porabi doma, nikakor pa ne tam, kjer se večino pridelka mora izvažati. Prvo trditev nam dokazuje hmeljski monopol v Angliji in Nemčiji, drugo pa prav tako nazorno žalostni polom hmeljarskega sindikata na Češkoslovaškem in njegove milijonske izgube, za katere še danes ni gotovo, če jih koncem koncev država le ne bo hotela trpeti in jih bodo morali nositi hmeljarji sami. Slično drago šolo si torej že lahko prihranimo. Ker pa so razmere v hmeljski kupčiji pri nas res postale že neznosne, moramo jih vsekakor urediti, kolikor in kakor je to pri naši prvenstveno od inozemstva odvisni trgovini najboljše mogoče.

Najprej je hmeljarjem nujno potrebno pri prodaji hmelja več previdnosti. Preden podpišeš zaključni list, prijatelj, ga najprej dobro prečitaj, da vidiš, kaj vse je v njem zapisano, da se tako s svojim podpisom ne izročiš na milost in nemilost kupcu. Leto za letom se namreč pritožujejo hmeljarji, da so se s kupcem dogovorili tako in tako, potem pa da se kupec dogovora noče držati. Seveda se ga ne in se ga tudi ne dá k temu prisiliti, ker v zaključnem listu navadno o posebej dogovorjenem nič ne stoji. Vsak hmeljar se mora zavedati, da pri pismeni pogodbi, in to je v našem primeru zaključni list, drži le to, kar je napisano, prav nič pa ne od tega, kar je morda še posebej dogovorjeno. Zastonj se je torej sklicevati na uzance, ako v zaključnem listu izrecno ne stoji, da se jim kupec in prodajalec podvržeta. Prav tako je zastonj sklicevati se na uzance, ako trdi kupec, da dopeljano blago ne odgovarja vzorcu, če niso pri sklenitvi prodaje bili vzeti in zamožani vzorci po predpisu uzanc. Ako torej hočemo, da bo v hmeljski kupčiji red, moramo predvsem skrbeti, da bo tozadevno z naše strani vedno vse v najboljšem redu. Preden torej podpišemo zaključni list, ga dobro prečitajmo in zahtevajmo, da se vnese vse, kar smo dogovorili s kupcem, in da se prav tako črta vse, s čimer se ne strinjamo.

Dalje moramo vedno tudi dobro vedeti, komu hmelj prodajamo. Kupcu, ki niti hlače na njem morda niso njegove, pameten hmeljar ne bo prodajal, ker ga nima za kaj držati, ako cene padejo in hmelja ne prevzame. Seveda pa pri tem ni glavno, kdo nakupuje, temveč na čigavo ime se glasi zaključni list, ker le-ta nosi jamstvo za vse obveze iz zaključnega lista, ki ga je podpisal njegov nakupovalec. Sicer se zahteva, da bi naj vsak nakupovalec imel posebno legitimacijo kupca, za katerega kupuje. To je sicer čisto dobra formalnost, ki pa niti ni potrebna. Saj je že knjiga z zaključnimi listi kupca zadosten dokaz in legitimacija za dotičnega nakupovalca, da ga je kupec res pooblastil kupovati hmelj v njegovem imenu in za njegov račun.

Pri nas žal domače hmeljske trgovine sploh nimamo, namreč domačih trgovcev, ki bi kupovali hmelj na svoje ime in za svoj račun ter ga potem prodajali na svoj riziko dalje. Naši domači hmeljski trgovci, kakor jih imenujemo, so le komisionarji inozemskih tvrdk in kupujejo sicer hmelj na svoje ime, vendar navadno za račun dotične tvrdke proti dogovorjeni proviziji, ali pa hmelj najprej po vzorcu prodajo po gotovi ceni ter ga šele potem nakupijo po primerno nižji ceni. Seveda semtertje kupi nekateri nekaj blaga tudi na svoj račun ter nekoliko pošpekulira, vendar le v majhnem obsegu. Hmeljska kupčija je namreč silno riskantna in zahteva mnogo kapitala, zato se pri nas samostojna domača hmeljska trgovina do danes ni mogla vpeljati in uveljaviti. Tozadevni poskusi v manjšem obsegu se dosedaj niso nič kaj obnesli in so večinoma slabo končali.

(Dalje prih.)

Razno

† G. Franc Roblek, dolgoletni predsednik Hmeljarskega društva, je dne 22. t. m. preminul v celjski bolnici. Že pred leti ga je napadla zavratna bolezen, po kateri je sicer deloma okreval, vendar pa se ni mogel več tako kakor prej udeleževati v javnem življenju. Bil je zaveden hmeljar in, dokler je bil zdrav, tudi vnet prijatelj našega lista, ob čegar ustanovitvi je tudi aktivno sodeloval. N. p. v m.

Japonci kupujejo hmelj že tudi na Poljskem. Dosedaj so ga nakupili tam nad 150 vagonov, ki ga bodo izvozili v svojo domovino preko poljskega pristanišča Gdynia.

Za 100 dolarjev vina in drugih opojnih pijač sme po najnovejši tozadevni odredbi pripeljati s seboj brez uvozne carine vsak Američan, ki se s potovanjem zopet vrne v USA. Ker je 100 dolarjev v našem denarju 4300 Din bi takle Amerikanec lahko dobil pri nas že prav obsežen sod vina in ga carine prosto prevažal v USA. Še večji sod pa bi seveda bil, če bi se zadovoljil z našim tolkvcem.

Nemško pivo za ameriško slanino so hoteli zamenjati in so bila tozadevna pogajanja že v teku. Ker pa bi pri tem imela glavno korist le nemška pivovarska industrija, ki je tudi ta pogajanja pričela, dočim bi nemški kmet bil občutno oškodovan, so nemške oblasti nadaljna tozadevna pogajanja ustavila.

Hmelj v Bolgariji so začeli pridelovati že v l. 1897 in se je do svetovne vojne hmeljarstvo precej širilo, potem pa je skoro docela propadlo. Sedaj si prizadevajo pridelovanje hmelja zopet toliko razširiti, da bi potrebnih hmelj pridelali doma, ker računajo, da bi s tem pivo pocenilo in bi se tako konsum znatno dvignil.

»Suhi« v Ameriki se zopet gibljejo in so že pričeli nov boj za prepoved točenja alkoholnih pijač. Bajе imajo precej uspeha in vprašanje je, če končno le ne bodo uspeli ter Amerike zopet »osušili«.

Pivovarska industrija v Švici je producirala v pivovarskem letu 1933/34 skupno 2,465.000 hl piva proti 2,419.000 hl v prejšnjem letu. Konsum piva se je torej nekoliko dvignil, pa bi se brez dvoma še znatno bolj, če ne bi bil povišan davek na pivo.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Pri slabem zanimanju in povpraševanju ter le pičlem prometu so ostale cene nominalno nespremenjene.

Vojvodina: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjen.

Češkoslovaška: Pri obče mirnem razpoloženju je bilo le semtertja nekaj več zanimanja in povpraševanja, vendar je bilo v splošnem le par sto stofov prometa. Cene so še nekoliko popustile in lanski žateški pridelek notira prejkoslej 81—87 Din, predlanski pa 55—62 Din za kg. Pri pičlem prometu je bilo največ zaključkov le za inozemski račun. Znamkovanih v žatcu je bilo doslej 48.370 stofov lanskega pridelka. Lanski pridelek iz Uštčka in Roudnic notira 66—71 Din, vendar so producenti rezervirani in za že prav pičle še preostale zaloge zahtevajo najmanj 73—77 Din za kg. — Zadnje dni so nastopili že izredno topli pomladanski dnevi in se bo s prvimi deli v hmeljskih nasadih v kratkem pričelo.

Nemčija: Pri nadalje razmeroma mirnem razpoloženju je bilo zadnjih štirinajst dni le za izvoz zanimanje bolj živahno, vendar je bilo skupno le par sto bat prometa. Več povpraševanja je le za boljše in najboljše blago raznih provenienc. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, zaključna tendenca pa nespremenjeno mirna. Tako se je plačevalo lanski pridelek za domačo porabo boljši in najboljši Hallertau 90—112 Din, gorski (Hersbruck) 71—85 Din, Baden 76 do 78 Din in najboljši Aischgrund 81 Din za kg, za izvoz pa Hallertau 74—76 Din, Hersbruck (gorski) 58 do 62 Din, Baden 60 Din in neznamkovan lanski hmelj 30—57 Din za kg. Tudi za predlanski pridelek je bilo nekaj povpraševanja in prometa ter se je plačevalo za Hallertau 48—58 Din in Hersbruck (gorski) 42 Din za kg. Za starejše letnike ni bilo zanimanja.

Francija: Razpoloženje na hmeljskih tržiščih je nadalje razmeroma čvrsto in prav tako so ostale tudi cene nespremenjene, četudi prometa ni mnogo.

Poljska: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjen.

Belgija: Na hmeljskem tržišču je zavladovala zopet bolj čvrsta tendenca in lanski pridelek notira sedaj Poperinghe 27 Din, Alost pa 25 Din za kg.

Anglija: Na tržišču je tendenca sicer nadalje mirna, vendar čvrsta. Sicer pa je boljše blago v splošnem že razprodano. Hops Marketing Board je od celokupnega kontingenta 112.000 stofov vnovčil že 110.000 stofov, za pridelek nad kontingentom (t. j. kvota B, ki znaša kakih 20.000 stofov), pa se bodo cene po potrebi prilagodile povpraševanju.

Amerika: Razpoloženje na tržišču je nadalje mirno in tudi prometa razmeroma ni dosti. Cene pa so ostale v glavnem nespremenjene in notira sedaj domači pridelek lanski 15—19 Din, predlanski 12—15 Din, letnik 1932 pa 10—11 Din in starejši letniki 7—9 Din, že zacarinjen inozemski hmelj pa lanski 79—110 Din, predlanski 53—66 Din, in starejši (1932) pa 22—44 Din za kg, vse seveda le boljše blago. Trži se še največ Oregon po 10—12 Din in deloma tudi Yakima po 11 Din za kg. Kupčija iz prve roke je precej zastala in tudi za inozemsko blago pride le semtertja do kakega zaključka.

Najvišje cene, dejansko plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Hallertau)	106 Din
Češkoslovaška (Žatec)	84 Din
Anglija (Golding)	58 Din
Francija (alzaški)	55 Din
Jugoslavija (savinjski)	37 Din
Poljska (wolinjski)	33 Din
Belgija (Poperinghe)	27 Din
Amerika (Oregon)	20 Din

Splošno: Zanimanje in povpraševanje je povsod močno ponehalo in zaenkrat ni računali z večjo živahnostjo.

Za razvedrilo

Potem pa že.

A.: »Moje žene ni mogoče spraviti v zrakoplov.«

B.: »Tako! Ali je tako boječa?«

A.: »Kaj še, debela je tako!«

Za vsak slučaj.

»Gospod zdravnik, če mislite, da sem res bolan, ne prestrašite me s kakšnim učenim imenom bolezn, temveč mi kar po domače povejte, kaj mi je.«

»No, da vam naravnost povem, leni ste.«

»Hvala lepa. Zdaj pa še prosim, povejte, kako se to reče latinski, da povem svoji ženi.«

Popravek.

Govornik je ob odprtem grobu naštel že vse dobre lastnosti pokojnika in je sklenil: »Kruta in neizprosna smrt je draga rajnika vse prezgodaj ugrabila in za njim žaluje mlada, šele dva in trideset let stara vdova.«

Tu ga prekine ihteč ženski glas: »Devet in dvajset, prosim!«

Preglejte in upoštevajte oglase!

Dušik za hmelj!

Pred obrezovanjem:

apneni dušik

v aprilu in maju pa:

apneno sečnino

in 40 % sečnino

Hmelju polno gnojenje!

Uporabljajte Nitrofoskal I
in Nitrofoskal — Ruše.

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelu in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpoki: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »KARITAS«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica šte. 10.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice